

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till Landstinget med förslag till landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av vissa i riket gällande författningar rörande produktionskvoter för mjölk.

Huvudsakligt innehåll.

I förevarande framställning föreslår landskapsstyrelsen att de i riket antagna lagarna om temporär kvotavgift för mjölk (FFS 569/84) och om temporära produktionskvoter för mjölk (FFS 570/84) samt den i riket antagna förordningen om produktionskvoter för mjölk (FFS 649/84) bringas i kraft i landskapet genom en s.k. blankettlag. Enligt den föreslagna lagen skulle för varje mjölkproducent i landskapet fastställas en produktionskvot för år 1985. Kvoten skulle fastställas på grundvalen av den mängd mjölk som levererats till mejeri under en bestämd tidsrymd omfattande tolv kalendermånader och den skulle på ansökan kunna höjas, om vissa i lagen angivna förhållanden är för handen. Om producenten levererar en större mängd mjölk till mejeri än den mängd som fastställts som kvot, skulle han vara tvungen att till landskapet erlægga en avgift för varje liter mjölk varmed kvoten överskridits.

Allmän motivering.

Bakgrund och behov av lagstiftning

Mjölkproduktionen i landskapet bedrivs i form av s.k. familjejordbruk. Mjölkproduktionen är sålunda av stor betydelse med tanke på sysselsättningen vilket framträder särskilt väl i rand- och skärgårdskommunerna.

Invägningen av mjölk i landskapet har i stort sett varit konstant under de senaste åren medan antalet djurbesättningar minskat. Konsumtionen av mjölkprodukter, omräknad i oförädlad mjölk, är nära överensstämmande med produktionen. Enligt landskapsstyrelsens uppfattning bör mjölkproduktionen i landskapet hållas på ungefärligen samma nivå som för närvarande och produktionen bör även framdeles bedrivas i huvudsak i form av familjejordbruk. En viss minskning kan tillåtas men den får i så fall inte vara för stor med tanke bl.a. på att mjölkhanteringen vid landskapets enda mejeri skall kunna skötas rationellt. Likaså kan en mindre ökning tillåtas.

Om mjölkproduktionen skall kunna styras och balanseras på ett ändamålsenligt sätt i landskapet är det nödvändigt att utveckla styrmedlen så att det görs möjligt att bedriva även andra former av styrning än den som bedrivs med stöd av landskapslagen

om främjande av gårdsbruk (54/78) . I syfte att få till stånd ett medel för styrningen föreslår landskapsstyrelsen att den i riket antagna lagstiftningen rörande det s.k.två-prissystemet för mjölk bringas i kraft även i landskapet. Från ifrågavarande rikslagstiftning skulle endast mindre avvikelser föreskrivas.

Den föreslagna lagen skulle till en början vara ettårig och tillämpas endast under år 1985. Utgående från erfarenheterna av lagen under tillämpningsåret har landskapsstyrelsen för avsikt att ta ställning till om lagen skall förlängas.

L a g s t i f t n i n g s b e h ö r i g h e t e n

Landstinget tillkommer enligt 13 § 1 mom. 8 punkten och 11 § 2 mom. 11 punkten självstyrelselagen behörighet att lagstifta om idkande av jordbruk, boskapsskötsel, skogsbruk och jordbrukets övriga binärningar och enligt 23 § 1 mom. självstyrelselagen behörighet att lagstifta om näringskatter.

Den kvotavgift som enligt lagförslaget skulle kunna uppbäras är en i regeringsformen för Finland avsedd skatt, vilket även riksdagens grundlagsutskott konstaterat i utlåtande nr 5/1984. Föremål för beskattning skulle vara endast de som bedriver en viss form av näring, mjölkproduktion. För den skull måste kvotavgiften betraktas som en näringskatt varom landstinget enligt 23 § 1 mom. självstyrelselagen äger rätt att lagstifta.

Förutom bestämmelser om kvotavgift innehåller den föreslagna lagen i huvudsak bestämmelser om styrning av mjölkproduktionen. Behörigheten att lagstifta rörande styrning av lantbruksproduktionen tillkommer landstinget enligt 13 § 1 mom. 8 punkten självstyrelselagen. Att behörigheten att lagstifta om styrning av lantbruksproduktionen tillkommer landstinget enligt sagda punkt har tidigare konstaterats såväl av Högsta domstolen, t.ex. i ett utlåtande till Republikens president den 23 mars 1970 (nr 690) i anledning av landstingets beslut om att anta landskapslagen om nyttjande av åkermark (12/70), som av Högsta förvaltningsdomstolen t.ex. i utslagen den 16 april 1982 (nr 1595) och den 15 oktober 1984 (nr 4437). Utslaget från år 1982 gällde besvär över ett beslut av landskapsstyrelsen om att inte ingå s.k. avtal om produktionsändring och utslaget från år 1984 besvär över beslut av länsstyrelsen i landskapet Åland om att förkasta en ansökan om ingående av s.k. avtal rörande minskad svinskötsel.

Detaljmotivering.

2 §. Höjning av fastställd produktionskvot skulle på ansökan kunna komma i fråga under de i 1 mom. angivna förhållandena. Förutsättningarna för höjning skulle, med undantag av de i 6 § lagen om temporära produktionskvoter för mjölk angivna

förutsättningarna, i landskapet vara samma som i riket. Orsaken till detta undantag är att bestämmelserna i sagda 6 § inte kan tillämpas i landskapet, eftersom motsvarigheter till de där avsedda systemen med s.k. avtal om produktionsändringar och s.k. avtal om minskad mjölkproduktion inte finns i landskapet.

De i 2 mom. föreslagna avvikelserna från lagen om temporära produktionskvoter för mjölk föranleds såvitt fråga är om bestämmelserna i 26 § sagda lag av ändamålsenlighetsskäl. Avvikelserna från bestämmelserna i 28 § sagda lag föranleds av att lagen om förvaltningsförfarandet inte är tillämplig på landskapsförvaltningen och avvikelserna från bestämmelserna i 29 § sagda lag av att erforderliga bestämmelser om handhavande av förvaltningsavgifter i anledning av lagen skulle finnas i 5 §.

3 §. Enligt 2 § förordningen om produktionskvoter för mjölk skall mejeri senast den 10 januari 1985 tillstålla mjölkproducent meddelande om vilken produktionskvot som gäller för honom. Eftersom den föreslagna lagen inte kan träda i kraft före sagda dag, erfordras en särskild bestämmelse om när ifrågavarande meddelande skall tillställas producenterna i landskapet. Av praktiska skäl bör landskapsstyrelsen medges rätt att fastställa ifrågavarande tidpunkt.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

om tillämpning i landskapet Åland av vissa i riket gällande författningar rörande produktionskvoter för mjölk.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §.

Följande riksförfattningar skall, med de undantag som anges i denna lag, äga tillämpning i landskapet Åland:

- 1) lagen den 27 juli 1984 om temporär kvotavgift för mjölk (FFS 569/84),
- 2) lagen den 27 juli 1984 om temporära produktionskvoter för mjölk (FFS 570/84),
- 3) förordningen den 31 augusti 1984 om produktionskvoter för mjölk (FFS 649/84)

samt

4) förordningen den 28 december 1984 om begynnelse-tidpunkten för skyldigheten att erlägga kvotavgift för mjölk (FFS 1013/84).

De i 1 mom. avsedda författningarna tillämpas sådana de lyder när denna lag träder

i kraft. Sker därefter ändring skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

2 §.

Produktionskvot som avses i 4 § lagen om temporära produktionskvoter för mjölk kan i landskapet höjas,

1) om förhållande som avses i 5 § sagda lag är för handen,

2) om förhållande som avses i 7 § sagda lag, i vilken bestämmelse hänvisningen till lagen om gårdsbruksenheter (FFS 188/77) skall avse landskapslagen om främjande av gårdsbruk (54/78), är för handen eller

3) om förhållande som avses i 8 § sagda lag är för handen.

De i 26, 28 och 29 §§ lagen om temporära produktionskvoter för mjölk ingående bestämmelserna skall inte tillämpas i landskapet.

3 §.

Meddelande som avses i 2 § förordningen om produktionskvoter för mjölk skall i landskapet tillställas mjölkproducent senast den dag landskapsstyrelsen beslutar.

4 §.

Vad i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna sägs om sökande av ändring i beslut som fattats av statlig myndighet skall i landskapet tillämpas på beslut som fattats av landskapsstyrelsen, varvid bestämmelserna i lagen om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 182/79) skall tillämpas.

5 §.

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § 1 mom. avsedda författningarna ankommer på lantbruksnämnd skall i landskapet handhas av lantbruks- och skogsnämnd.

De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § 1 mom. avsedda författningarna ankommer på statlig myndighet skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen, såvida fråga är om angelägenheter som faller inom landskapets behörighetsområde.

6 §.

Denna lag tillämpas till utgången av år 1985.

Mariehamn den 10 januari 1985.

L a n t r å d

Folke Woivalin

T.f. lagberedningschef

Lars Karlsson.